

20. svibnja – Svjetski dan pčela

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 20.05.2021 Број: 5/2021

Ujedinjeni narodi su rezolucijom u prosincu 2017. proglasili 20. svibnja Svjetskim danom pčela, s ciljem informiranja javnosti o važnosti pčela i pčelinjih proizvoda, kao i o pitanjima vezanim uz zaštitu ugroženih pčela, ukazujući na ključnu ulogu pčela u oprašivanju biljaka i životu na Zemlji.

U čast Antonu Janši, Ujedinjeni narodi odredili su 20. svibnja za Svjetski dan pčela, datum rođenja utemeljitelja modernog pčelarstva.

Jeste li znali da...

- Proslava pčela je u svibnju, jer je to mjesec s najvećom aktivnošću u rastu pčelinjih zajednica.

- Na ovaj dan rođen je Anton Janša (1734.–1773.) – poznat kao jedan od pionira modernog pčelarstva. Smatra se prvim modernim učiteljem pčelarstva na svijetu. Slovenac Anton Janša došao je do nekoliko otkrića od velike važnosti za moderno pčelarstvo. Pčelar je identificirao specifičnije odnose u parenju matice s trutovima. Nadalje, zaključio je da na svakoj saćnici za leglo postoji određeni redoslijed u raspodjeli meda, peludi i legla. Nije slučajno što je 1769. carica Marija Terezija osnovala školu za razvoj pčelarstva u Beču i imenovala Antona Janšu za njezina ravnatelja. Janšino učiteljsko i znanstveno djelo poslužilo je kao uzor mnogim pčelarskim školama. Godine 1775. objavljena je prva knjiga o pčelarstvu poznatog pčelara Antona Janše – "Vodič kroz pčelarstvo". Dvije godine nakon njegove smrti, 8. travnja 1775., donesen je prvi zakon za promicanje pčelarstva.

Uzgoj pčela, uključujući i u urbanim uvjetima, do danas je prioritet austrijske prijestolnice. Pčele su važne za oprašivanje i razmnožavanje mnogih biljnih vrsta. Glavna tema posljednjih godina je opadanje populacije pčela, ne samo zbog pogrešno primijenjenih pesticida, već i zbog širenja parazitskih bolesti opasnih za populacije pčela (varoza, nozemoza).

Neosporna je činjenica da su medonosne pčele i divlje pčele od ogromne važnosti za očuvanje bioraznolikosti, za oprašivanje različitih biljnih vrsta i, ne na posljednjem mjestu, za svoju važnu ulogu za ljude.

Austrijska prijestolnica nastavlja promicati urbano pčelarstvo stvaranjem posebnih livada s medonosnim biljnim vrstama u parkovima i drugim zelenim površinama diljem urbanog prostora, koje stvaraju prirodne uvjete za razmnožavanje pčela. U samom gradu nalazi se oko 500 košnica u vlasništvu općine. Smještene su kako u centru grada (na primjer na krovu Bečke gradske vijećnice ili na krovovima nekih muzeja, ministarstava, javnih zgrada, balkona i stambenih zgrada) tako i u velikim urbanim vrtovima i zelenim površinama smještenim na raznim lokacijama. Od 2014. godine na krovu Gradske vijećnice nalaze se košnice, a park ispred nje bogat je raznolikim vrstama drveća koje neumornim pčelinjim zajednicama nudi širok izbor hrane. Pčele svake godine proizvedu preko 180 kilograma meda, koji se prodaje u dobrotvorne svrhe. Tako se u gradu nalazi:

- gotovo 5.000 košnica s medonosnim pčelama i oko 500 vrsta divljih pčela;
- ovisno o vremenskim prilikama i broju pčela, jedna zajednica proizvede oko 25 do 40 kilograma meda godišnje;
- postoji preko 700 aktivnih pčelara;
- šesterokutne ćelije saća koriste se za uzgoj ličinki te za skladištenje meda i peludi.

Čuvajmo pčele; one su važne za prirodu i za čovječanstvo!